

میان لاشه‌ی ایستگاه متروکه

محرابه سادات قدیری

«رهايش»

تهران – ۱۳۹۸

«برای مهربان دخترم رها»

سرشناسه : قدیری، محرابه سادات
عنوان و نام پدیدآور : میان لشهی ایستگاه متروکه / محرابه قدیری
مشخصات نشر : تهران، مؤسسه انتشارات آرینا، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری : ۹۹۵ ص.
شابک : ۹۷۸ - ۲۰ - ۶۵۰۴ - ۱ - ۶۲۲ - ۹۷۸
وضعیت فهرستنويسي : فیبا.
موضوع : داستان‌های فارسی — قرن ۱۴.
PIR : رده‌بندی کنگره
رده‌بندی دیوبی : ۶۲/۳: فا ۸:
شماره کتابشناسی ملی :

نشر آرینا: خیابان انقلاب — خیابان روانمهر، شماره ۲۰۸
تلفن: ۶۶۴۹۱۲۹۵ — ۶۶۴۹۱۸۷۶

میان لشهی ایستگاه متروکه

محرابه سادات قدیری

نموده‌خوان نهایی:

چاپ اول:

تیراز: ۵۰۰ جلد

حروفچینی:

چاپ:

حق چاپ محفوظ است.

ISBN 978 - 622 - 6504 - 20 - 1

- سلام مهندس. الله‌دار پیغوم هادئه برس وجو هاکانم کم وکسری ندارنی؟

(سلام مهندس. الله‌دار پیغوم داد پرس وجو کنم کم وکسری نداری؟)

مرد نگاه از چهره‌ی سیه‌چرده‌ی مرد روستایی گرفت، تنه بالاکشید و ایستاد:

- الله‌دار قرار بود خودش بیاد.

- خلیش آتاکم ناخشن احوال بی‌یه مهندس. کاری اگه هسه، مه ره بائور برا.

(خودش یک‌کم ناخوش احوال بود مهندس. کاری اگه هست به من بگو. به من

بگو داداش).

- کاری نیس. کاری که تو بخوای بکنی نیس. بهش بگو بهتر شد یه سر بیاد
این جا.

- مه چش رو مهندس. فقط مین قبل بوردن (رفتن) این هیمه‌ها ره بیارم بالا.

- نمی‌خواهد. بذارشون همون پایین.

- این پایین بِمُوندن، نم گِرننه، (می‌گیرن) الو که بَیْرِن سِره (خونه) ره دود سر
گِرنه مهندس. دود می‌گیره اتفاقه. می‌آرم بالا می‌ذارم رواق سر. (ایوان)

مرد جوان سری به علامت موافقت تکان داد و پله‌ها را بالا رفت. دست به
دستگیره‌ی در چوبی نگذاشت، صدای الله‌یار نگهش داشت.

- راستی مهندس...

مرد سر چرخاند و منتظر ماند. الله‌یار از رو به رویش گذشت، خم شد، دسته‌ی
هیزم‌ها را انتهای ایوان چوبی، روی زمین گذاشت، کمر صاف کرد و دست به آن

چسباند:

- یا علی بن موسی رضا. دیروز نورالله گاته (می‌گفت) راه‌ها دو سه بیه. (بسته شده) راه هم که دو سه بوه، (بشه) خیلت که پتر (بهتر) دوندی (می‌دونی) مهندس، بوردن تا پشتکوه مصیبته. اسا (حالا) با این اوضاعِ الله‌دار، خوامبه، یعنی می‌خوام بگم که اگه ته فرمایش این هسه که بوره (پره) پشتکوه و...

مرد جوان میان حرف الله‌یار پرید:
- کار دیگه دارم باهاش.

«آهان» الله‌یار نشان از خاطر جمعی اش داشت. به سمت پله‌ها که راه افتاد، لبخند صورت کبود و خشکیده از سرمایش را چین انداخت:

- پس وه ره گامبه (بهش می‌گم) فردا، اول وقت این جه دواشه. (باشه)
مرد جوان در چوبی را هل داد و پیش از پاگذاشتن به اتاق، به سمت الله‌یار سر چرخاند:
- عجله‌ای نیس.

الله‌یار دستی تکان داد، چیزی هم زمزمه کرد که به گوش مرد جوان نرسید.
مرد پا به اتاق گذاشت و در راه روی سرمای سوزناک زمستان کوهستان بست.
هرچند اتاق هم چندان گرم نبود. دست به شال‌گردن ضخیم شد و حین باز کردن نگاهی به بخاری هیزمی کنج اتاق انداخت. کاش پیش از رفتن الله‌یار از او می‌خواست آتش بخاری را مهیا کند. شال‌گردن را روی تخت انداخت، پای بخاری زانو زد و دریچه‌ی کوچک آن را باز کرد. آتش خاموش شده بود و محفظه‌ی بخاری پر از خاکستر بود. با خود فکر کرد کاش به حرف آقابابا گوش می‌کرد و پیش از آمدن سرما یک بخاری بر قی می‌خرید. نفس عمیقی کشید و از اتاق بیرون رفت. تا چشم کار می‌کرد همه‌جا را برف سنگین سفیدی پوشانده

بود. چشم‌هایش را باریک کرد و خیره‌ی پیش رویش شد. فصلی غیر از زمستان اگر بود، از آن بالا، انتهای دره‌ی کم‌عمق و جاده‌ی منتهی به روستا به خوبی دیده می‌شد، در زمستان اما چیزی جز سفیدی برف به چشم نمی‌خورد. نگاه از دره گرفت و دسته‌ی هیزم‌هایی که الله‌یار آورده بود، از انتهای ایوان برداشت. بعد از روشن کردن بخاری و در فاصله‌ای که اتاق گرم می‌شد، قهوه عجیب می‌چسبید. پا به اتاق نگذاشت، صدای سلام بلندی نگهش داشت. سر چرخاند و پایین پله‌ها مردی را دید. با وجود این‌که سروصورتش را پوشانده بود، حدس این‌که نورالله باشد، سخت نبود. قد بیش از حد بلندش او را از تمام سکنه‌ی روستا مجزا می‌کرد. مرد حین بالا رفتن از پله‌ها شال پیچیده دور سروصورتش را باز کرد، نفسی گرفت و دست پیش برد:

- هاده مه ره. (بله به من) به الله‌یار بائوتنه بیمه (گفته بودم) بخاری ره نش (آتیش) هاکانه (بکنه) بعد بی‌یه. (بیاد) بدیمه وه ره، دیدمش مهندس بالا نیومده، هیمه‌ها ره دشندی این‌جه، یعنی ریخت این‌جه و بورده. رفت مهندس. سرش با تهش زنده. می‌زنه پرار. متوجهی چی شی می‌گم؟
مرد جوان هیزم به بغل به سمت اتاق راه افتاد، جواب مثبت داد و اضافه کرد:
- خودم ردیفش می‌کنم.

نورالله دستکش‌هایش را درآورد، درون جیب اورکتیش گذاشت و پشت سر مرد جوان راه افتاد:

- تعارف که ندارمی مهندس. دومبه هنوز ونه چم و خم ره ندارنی. هاده ته وسه ردیف هاکایم. ردیف کنم پرار. آقا معلم گاته دیشب مدرسه دله بمندی، موندی پرار، آره؟ دیر که هاکاردی، آقبابا دل‌نگران بیه. مرغ سرکنده واری هی سره دله راه شی‌یه و ذکر گاته. راه می‌رفت آقا. خار شه خدیته ونه دل دله جا

نورالله لبخندی زد، دستکش‌هایش را از جیب درآورد و پوشید. به سمت در اتاق که می‌رفت، گفت:

- مرد کوه و کمرم باشی، ورف یه‌جوری نغافلی (ناغافل) زمین‌گیرت کانده مهندس. تا هوا آروم بیره، این‌جهه بمندنی بتره. (بهتره) هم خدیت سلامت مندنی، هم آق‌بابایی دل، بی‌ته نموندنه. دلش بی تو ننمی‌مونه داداش. کار دیگه ندارنی؟

مرد به سمت نورالله چرخید، سر بالا انداخت و تشکری زیرلبی پراند. جواب خدا حافظی او را هم آرام داد. با بسته شدن در، آرامش به جانش ریخته شد. تنها یی و سکوت محصور شده در آن اتاق کوچک را با دنیا معاوضه نمی‌کرد. حالا فقط لیوان قهوه‌اش را می‌خواست و کمی خواب. کمی خواب آرام.

تا چشم کار می‌کرد برف بود و برف. صدایی انگار مرتب، آرام و ناله‌وار به نام می‌خواندش سر چرخاند، اما صاحب صدا راندید. قدمی برداشت، خواست از لبه‌ی پرتگاه عقب بکشد، پای راست را که برداشت، پای دیگر همراهی نکرد. برگشت و نگاهی به آن انداخت. تا جایی حوالی زانو زیر برف مانده بود و آن پایین احساس درد، نشان می‌داد پای چپ به جایی گیر کرده است. خم شد، دست‌ها را دور ران گره و تلاش کرد آن را بیرون بکشد. نتیجه‌ای نگرفت. دوباره صدای ناله‌وار به نام خواندش. سر بلند کرد و نگاه چرخاند. باز هم کسی راندید. فکر کرد باید اول پایش را خلاص کند و بعد به دنبال منبع صدا بگردد. خم شد، برف را مشتمشت کنار زد تا ببیند آن زیر، پا به چه چیز گیر کرده است، برف انباشته شده انگار سر تمام شدن نداشت. هرچه بیشتر چنگ می‌انداخت، برف کمتری کنار می‌رفت و هرچه بیشتر تقلا می‌کرد، پای دربند گرفتارتر می‌شد.

هاکاردی. (خوب خودتو تو دلش جا کردی). برو این طرفی، مین‌اسا وه ره خار کامبه. درس می‌کنم یعنی. عجب سرما یی بیهه. ورف نخوانه ایس هاکانه؟! نمی‌خواود ایس کنه داداش؟ راستی مهندس، الله یار ته ره بائوته؟ گفت ته ره؟ جاده دویسه بیهه. بسته شده. فکر نکامبه تا هفته‌ی دیگه واژ بوه. وازنمی‌شه به گمونم. مرد جوان که حالا هیزم‌ها را کنار بخاری روی زمین گذاشته و سرگرم درست کردن قهوه بود، «هوم» ی از بین لب‌هایش بیرون فرستاد و خدا خدا کرد نورالله هرچه زودتر آتش بخاری را روبه راه کند و برود. بعد از تحمل یک شب‌انه روز پر حرفی‌های معلم روستا، حالا تنها چیزی که می‌خواست چند جرعه قهوه‌ی داغ بود و سکوت و سکوت و شاید ذره‌ای خواب.

چند دقیقه بعد، هم‌زمان با درست شدن قهوه، کار نورالله هم تمام شد. ایستاد، دست به هم سایید و به سمت مرد جوان چرخید:

- این‌تام از این. کار دیگه هم اگه دارنی بگوها. تعارف نکان.

مرد جوان لیوان سرامیکی خاکستری را از قهوه پر کرد و به سمت نورالله چرخید:

- قهوه؟

نورالله چهره درهم کشید:

- این چی شیه خارنی مهندس؟ به الله‌دار هم عادت هادائی، هی به هوای این بدمزه‌انه (می‌آد) این‌جهه، ته سر رو خراب وونه. خراب می‌شه سر ته یعنی.

مرد جوان به سمت تخت راه افتاد، لیوان را روی میز کوچک چوبی کنار آن گذاشت، دست به زیپ کاپشن سبزش برد و حین پایین کشیدن آن گفت:

- به آقابابا سلام برسون. بگو نگران من نباشه. بیشتر از اونی که گمون می‌کنه با کوهستان رفیقم.

عمیق تلاش کرد تنفسش را عادی کند. بعد نگاه به نگاه پیرمرد داد و پرسید:

- تو این هوا چرا او مدين این جا؟

پیرمرد پاسخی نداد، نگاهش اما جواب ناگفته را در خود داشت. مرد جوان

دست دراز کرد، لیوان سرامیکی را از روی میز کوچک برداشت و ایستاد:

- دیشب تو مدرسه موندم. یعنی نشد بیام. تا نیمکتا رو تعمیر کنیم دیروقت شد. بعد هم که برف اون قدر شدید شده بود، نصیر نداشت بیام. به نورالله گفتم بهتون بگه دل نگران من نباشین. کم روزای برفی کوهستانو ندیدم. خودتون که بهتر می دونین.

پیرمرد که با نگاه دنبالش می کرد، جوابش را داد:

- گفت، مونتها (منتها) ورف رحم و مروت ندارنه پسرجان. او نیم همچین ورفي، اتفاق اتابار گفنه. (می افته) او مدنی که نیی دل تکوم (نگرانی) داشتم کجه دری، مونتها اسا که این جه درمبه (هستم) اتا دلیل دیگه دارنه. د (دو) روز پیش با اقبال پیر دعوا گرفتی؟

مرد جوان خواست برای آوردن چند تکه هیزم از اتاق بیرون برود، نرسیده به در آن چه پیرمرد گفت نگهش داشت. به سمت پیرمرد چرخید و منتظر نگاهش کرد. پیرمرد هم سرپا شد، قدمی پیش گذاشت و حرفش را زد:

- ته ره بائوتمه، گفتم که. از اینا دور بمون. هرجی بائوتنه، یعنی هرجی گفتن، و شونه دهون به دهون نی پل، نذار پسرجان. اسا اقبال پیغوم پس غوم هادئه حاج صابر، اتا فکر به حال این قضیه ها کان. (بکن)

مرد جوان اخمی به صورت نشاند و لب باز کرد:

- کدوم قضیه؟

پیرمرد سری به تأسف تکان داد، قدم بعدی را برداشت و توضیح بیشتری داد:

درست شبیه اسیر شدن میان یک باقلاق بود، باقلاقی برفی. ازنفس افتاده، سر به سمت آسمان برد و زیر بارش شدید برف چشم‌ها را بست. این بار صدا نه از دور، نه ناله‌وار که زیر گوشش قرص، محکم و پرانژری به نام خواندش. به آنی چشم باز کرد، سر چرخاند و کسی را نزدیک خود ندید، اما به محض این‌که نگاه پایین برد، دیگر برفی دور پای اسیر شده نبود. به جای برف، پای ایستاده‌اش روی زمین را می‌دید و دستی که دور مج آن حلقه شده بود و مانع از حرکتش می‌شد. فریادی از سر ترس کشید، خواست پا را پس بکشد، دست بگو قلوه‌سنگی بزرگ، پا را میخ زمین کرده بود. نفس‌بریده، میان ترس و واخوردگی و تلاش بیهوده برای رهایی، دست و پا می‌زد که دستی مج دستش را چسبید و به وحشتی افزود. فریاد بعدی، او را از میان آن دشت برفی بی‌انتها، به اتاق نیمه‌تاریک پرتاب کرد. معلق میان خواب‌وبیداری، شناور در جریان سهمگین کابوس ثانیه‌ای پیش، نفس‌بریده و خیس عرق، با خیزی نشست و دست اسیر شده را به شدت تکان داد و صدا بلند کرد:

- ولم کن!

هوای سرد کابوس بود یا دودی که از بخاری به اتاق نشست می‌کرد، نفهمید. هرچه بود به سرفه‌اش انداخت. کسی لیوان آبی پیش رویش گرفت. سر بلند کرد و خیره‌ی صاحب دست شد. پیرمرد لبه‌ی تخت نشست و لیوان را کمی بالا برد تا حواس او را جمع کند:

- آتاکم لب بَرَنِ ته حال جا انه.

مرد دست پیش برد، لیوان را که چسبید، از سردی‌اش لرز کرد. کمی از آب نوشید و آن را روی میز کوچک کنار تخت گذاشت. لحاف سنگین را کنار زد و کف پاه را روی زمین گذاشت. چندباری به پیشانی دست کشید و با دم‌های

- همین این‌جهه بـمـونـدـسـنـ تـهـ دـيـگـهـ. اـينـ جـهـ مـونـدـنـتـ پـسـرـ. درـدـشـونـهـ دونـدـيـ کـهـ.

مرد جوان سری به علامت فهمیدن بالا و پایین کرد و به سمت در چرخید، خواست بیرون برود، صدای پیر مرد دوباره مانع شد:

- من وشون چه حرف زـبـهـ. متوجهـیـ؟ باـهـاـشـونـ حـرـفـ مـیـزـنـمـ پـسـرـ. آـرـوـمـشـونـ مـیـکـنـمـ. تـهـ هـمـ دـيـگـهـ کـارـیـ بـهـ کـارـ اوـنـ لـینـگـ بـشـکـیـسـ (پـاشـکـسـتـهـ، نـوعـیـ نـفـرـینـ وـنـاسـرـاـ) نـدـاشـتـهـ باـشـ، خـاـ؟ اـقـبـالـهـ نـمـیـ شـنـاسـیـ. کـنـوـ رـهـ مـونـدـنـهـ. شـبـیـهـ زـالـوـ ظـالـمـهـ يـعـنـیـ. خـطـرـنـاـکـ هـسـهـ.

مرد جوان نفس عمیقی از سر کلافگی کشید، دندان به هم سایید، بعد سر به علامت موافقت تکان داد و از اتاق بیرون رفت. سرما استخوان سوز بود و لرز به جان نشاند. نگاهش به دشت برخی پیش رو که افتاد، ناخودآگاه سر پایین انداخت و به پای چپش خیره شد. پای آزاد شده‌ای که گرفتار برف بود و کوهستان و تابد انگار دریندشان می‌ماند.

سر بلند کرد جواب «مهندس مهندس» کردن‌های معلم مدرسه‌ی آبادی را بدهد، سرش محکم به زیر میز خورد و پلکهایش را از درد بر هم نشاند. صدای نصیر حالا از جایی بالای سرش می‌آمد.

- چـیـ شـدـیـ مـهـنـدـسـ؟ حـوـاـسـتـهـ جـمـعـ کـنـ، زـدـیـ شـهـ کـلـهـ رـهـ (کـلـهـ توـ) پـوـکـونـدـیـ کـهـ خـارـیـ؟

سرپا شد، یک دست بر سر، با چشم‌های بسته کمی ایستاد تا حالت جا بیايد، بعد چشم باز کرد و نالید:

- چـیـ شـدـهـ؟ چـراـ مـهـنـدـسـ مـهـنـدـسـ مـیـ کـرـدـیـ؟ رـفـتـیـ نـاهـارـ بـیـارـیـ چـسـبـیـدـیـ؟!

نصیر با به خاطر آوردن کاری که داشت «آهان» ی گفت و به در ورودی اشاره کرد.

- شوکا بـیـ یـمـوـئـهـ، گـانـهـ کـلاـسـ فـرـدـاـ وـسـهـ آـمـادـهـ وـونـهـ؟ کـلاـسـ بـرـاـ فـرـدـاـ آـمـادـهـ مـیـ شـهـ مـهـنـدـسـ؟

مرد جوان نگاه به سمت در ورودی برد. دخترک با آن ژاكت دست بافت قمز، چکمه‌های صورتی و دامنی که روی شلوارش پوشیده بود، درست مثل تصویری بود که او از دختران شمالی در ذهن داشت. چکش را روی میز گذاشت و به سمت بخاری هیزمی رفت:

- تـاـ شـبـ یـهـ سـرـهـ کـارـ کـنـیـمـ تـوـمـهـ، مـنـتـهـ اـگـهـ کـارـ کـنـیـمـ! تـأـکـیدـشـ روـیـ فعلـ جـمـعـ «کـنـیـمـ» بـودـ وـ تـکـهـ اـشـ بـهـ نـصـیرـ، مـعـلـمـ جـوـانـ وـ تـازـهـ کـارـ مـدـرـسـهـ.

نصیر لبخند زد، به سمت در ورودی راه افتاد و گفت:
- بـاـبـاـجـانـ شـیـمـاـ مـهـنـدـسـیـ، اوـسـایـ کـارـیـ، مـنـ اـتاـ چـکـشـ خـوـامـبـهـ بـزـنـمـ کـلـهـیـ مـیـخـ رـهـ، صـدـ جـاـ زـنـبـهـ تـاـ آـتاـ بـخـارـهـ مـیـخـ رـهـ.
بعد رو به دخترک کرد:

- آـقاـ اـدـرـیـسـ رـهـ سـلـامـ بـرـیـسـ، بـائـورـ (بـگـوـ) اـیـشـالـاـ اـزـ فـرـدـاـ مـدـرـسـهـ وـ وـونـهـ. (بـازـ مـیـ شـهـ).

مرد جوان دست‌ها را روی بخاری گرفته بود تا گرم شوند، نگاهش اما به لبخند زیبای دخترک چکمه‌صورتی بود. دخترک با آن چشم‌های درشت سبز لحظه‌ای از سر رضایت و قدردانی نگاه به مردی که قول داده بود نیمکت‌های شکسته را ظرف چند روز تعمیر کند، انداخت و بعد «چشم» ی گفت و به دو دور شد.

- دـوـ نـیـرـ، زـمـینـ خـارـنـیـ وـچـهـ! (نـدوـ، زـمـینـ مـیـ خـورـیـ بـچـهـ!)